

CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)
AAN DE [STATEN VAN HOLLAND (DEN HAAG)]
4 DECEMBER 1659
5623A

Naar aanleiding van een adviesaanvraag van de Staten van Holland van 24 november 1659 ten aanzien van een rekest van Van Groenevelt (**5622A**).

Samenvatting: Na overleg met Van Noordt adviseert Huygens de Staten hem het verzochte octrooi te verlenen. Huygens denkt echter dat Van Noordts zorgen ongegrond zijn, omdat de belangstelling voor de bundel slechts bij een relatief kleine groep mensen zal bestaan.

Primaire bron: Den Haag, Alg. Rijksarch., Arch. Staten Holland na 1572, inv. nr. 1613, 8 december 1659, pp. [ab]: brief (op een dubbelvel waarop eveneens het afschrift van het request, alsmede de besluiten van de Staten van Holland in eerste en tweede instantie staan, ****x****cm, tekst van Huygens op |a| en |b|; autograaf).

Vroegere uitgave: Groenveld 1987, p. 122: volledig.

Naam: Anthoni van Noordt.

Titel: *Tabulatuurboeck* (Van Noordt 1659).

Glossarium: compositie (compositie).

Transcriptie

In gevolghe van haere Edele Groot Mogenden bovenstaende apostille, heb ick, ondergeschrevene, met den suppliant in ¹conferentie geweest, ende bevonden dat hij sich sonder groote reden bekommert in het naerdrucken van syn tegenwoordighe werck, dewijl soodanighe compositiën, hoewel goet ende meesterlyck, in dese landen |b| onder weinighe liefhebbers, ende veel min buitenslands, staen getrocken te werden. Emmers dat geen apparentie en is dat ijemant naer hem die excessive kosten sal willen hazarderen van het voornoemde werck aldus in koperen platen te doen naersnijden, sonder hetwelcke nochtans het niet wel en soude konnen gevolgt en uytgedrukt werden. Niettemin, dewijl hij suppliant in die apprehensie blijft, en kan ick niet sien waerom hem t'sijner gerusticheit het versochte octroij soude behooren geweigert te werden. Haghe, 4 decembris 1659.

C. Huijgens.²

¹ Groenveld: <consideratie>.

² Op de bladzijdes |b| en |c| van de primaire bron werd vervolgens, na ontvangst van Huygens' brief het volgende besluit genoteerd:

<Soo is't dat wij, de saecke ende het versoeck voors. aengemerckt hebbende, ende genegen wesende ter bede van den suppliant, uijt onse reghte wetenschap, souveraine maght ende autoriteit denselven geconsenteert, geaccordeert ende geoctroijeert hebben, consenteren, accorderen ende octroijeren mits desen ten eijnde hij het voors. werck, onder den titel *Tabulatuur-boeck van Psalmen ende fantasiën, gecomponeert door Anthoni van Noort, Organist tot Amsterdam*, geduijrende den tijdt van vijftien achtereenvolgende jaeren binnen onsen lande van Hollant ende West-Vrijeslant alleen sal mogen drucken, doen drucken ende verkoopen, verbijedende allen ende eenen ijegelijcken, wije het zij, het voors. werck naer te drucken ofte elders naergedrukt binnen den voors. onsen lande te brengen ofte te verkoopen, op de verbeure van de naergedruckte, ingebrachte ende verkoghte exemplieren, ende daerenboven een paene [Groenveld: poene] van drie hondert ponden, van 40 groten ten ponde, bij de naedruckers, inbrengers ende verkoopers te verbeuren, te appliceeren een derde part van dien voor den officier die de calange doen sal, een derde part |c| ten behoeve van den armen der plaetse daer de saecke voorvallen sal, ende het resterende derde part ten behoeve van den suppliant, ofte desselfs actie ofte recht verkrygende. Ende ten eynde etca., den VIII Decembris 1659.>

Vertaling

Gevolg gevend aan uw apostille, heb ik, ondergetekende, overleg gevoerd met de ³suppliant en geconcludeerd dat hij zich ongegronde zorgen maakt over het [ongeoorloofd] nadrukken van zijn ⁴werk, aangezien dergelijke composities, hoewel goed en vakkundig geschreven, in deze landen, en in het buitenland nog minder, slechts bij enkele liefhebbers aftrek zullen vinden. Er is niets dat erop wijst dat iemand na hem het risico zal willen lopen van de excessieve kosten inzake het in koper nasnijden van het voornoemde werk, zonder welk het niet geïmiteerd en gedrukt zou kunnen worden. Desalniettemin, aangezien de suppliant bij zijn vrees blijft, zie ik, omwille van zijn rust, geen reden waarom het verzochte patent hem zou moeten worden geweigerd. Den Haag, 4 december 1659.

Constantijn Huygens.⁵

³ Anthoni van Noordt.

⁴ Anthoni van Noordt, *Tabulatuur-boeck* (Amsterdam 1659).

⁵ Op de bladzijdes | b | en | c | van de primaire bron werd vervolgens, na ontvangst van Huygens' brief het volgende besluit genoteerd:

<De zaak en het voornoemde in aanmerking hebbende genomen, en genegen zijnde ten aanzien van het rekest van de asuppliant, hebben wij uit hoofde van onze passende kennis, soevereine macht en autoriteit, met dit [verzoek] ingestemd, toegestemd en het gepatenteerd, stemmen wij in en toe en patenteren wij, dat hij het genoemde werk, getiteld *Tabulatuur-boeck van Psalmen ende fantasiën, gecomponeert door Anthoni van Noort, Organist tot Amsterdam*, gedurende de periode van vijftien jaar achtereen binnen ons land Holland en West-Friesland alleen zal mogen drukken, laten drukken en verkopen, en verbieden wij daarbij eenieder, wie het ook moge zijn, het voornoemde werk na te drukken, of, als het elders is nagedrukt, binnen ons land zoals voornoemd in te voeren of te verkopen, op [straffe van] verbeurdverklaring van de nagedrukte, ingevoerde of verkochte exemplaren, en daarboven een boete van driehonderd pond van 40 groten per bpond ten laste van degenen die nadrukken, invoeren of verkopen, waarbij een derde deel gaat naar de beambte die de bekeuring verricht, een derde ten behoeve van de armen ter plaatse van het delict, en het resterende derde deel ten behoeve van de suppliant ofwel zijn rechthebbende. En hiertoe, enz., 8 december 1659.>

a. Anthony van Noordt.

b. Aangezien een 'grote' een halve stuiver is, maken 40 groten 20 stuivers ofwel een gulden. Met pond wordt hier dus Hollands pond of gulden bedoeld.